Kun. J. KONCEVIČIUS.

TRUMPAS KATEKIZMAS

VADOVĖLIS PRADŽIOS MOKYKLOMS
IR PIRMAJAI VAIKŲ IŠPAŽINČIAI

AŠTUNTAS LEIDIMAS.

KAUNAS — — — — — — — — 1933 — — — — — — — — METAI

Kun. J. KONCEVIČIUS.

TRUMPAS
KATEKIZMAS

VADOVĖLIS PRADŽIOS MOKYKLOMS
IR PIRMAJAI VAIKŲ IŠPAŽINČIAI

AŠTUNTAS LEIDIMAS.

KAUNAS — — — — — — — 1933 — — — — — — — METAI

Nihil obstat.
Can. J. Byla,
Censor.

IMPRIMATUR

Datum Kaunae, die 4 oct. 1932 an.

C. Šaulys,
Vic. Gen.

Nr. 2346.

„Šviesos“ spaustuvė, Kaune Jakšto g. 2 Nr. Karo cenzūros leista

Poteriai.

Vardan Dievo, Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios. Amen.

1. Viešpaties Malda.

Tėve mūsų, kurs esi danguje! teesie šventas Tavo Vardas; teateinie Tavo karalystė; teesie Tavo valia, kaip danguje taip ir ant žemės. Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams; ir nevesk mus į pagundą, bet gelbėk mus nuo pikto. Amen.

2. Angelo Pasveikinimas.

Sveika Marija, malonės pilnoji! Viešpats su tavimi; tu pagirta tarp moterų ir pagirtas tavo įsčios Vaisius — Jėzus. Šventoji Marija, Dievo motina, melsk už mus nusidėjėlius dabar ir mūsų mirties valandoje. Amen.

3. Apaštalų Tikybos Išpažinimas.

Tikiu į Dievą Tėvą visagalį, dangaus ir žemės Sutvėrėją; ir į Jėzų Kristų, vienatinį Jo Sūnų, mūsų Viešpatį; kursai prasidėjo iš Šventosios Dvasios, gimė iš Panos Marijos; kentėjo prie Pontijaus Piloto, buvo prikaltas prie kryžiaus, numiręs ir palaidotas; nužengė į pragarus, trečiąją dieną kėlės iš numirusių, įžengė į dangų, sėdi dešinėje Dievo Tėvo visagalio; iš ten ateis gyvųjų ir mirusiųjų teisti. Tikiu į Šventąją

Dvasią; šventąją visuotinę Bažnyčią, Šventųjų bendravimą; nuodėmių atleidimą; kūno iš numirusių atsikėlimą ir į amžinąjį gyvenimą. Amen.

4. Dešimtis Dievo įsakymų.

Aš esmi Viešpats, tavo Dievas, kurs tave išvedžiau iš Egipto žemės, iš nelaisvės namų.

Pirmas: Neturėk kitų dievų, tiktai Mane vieną.
Antras: Netark savo Viešpaties Vardo be reikalo.
Trečias: Sekmadienį švęsk.
Ketvirtas: Gerbk savo tėvą ir motiną.
Penktas: Neužmušk.
Šeštas: Nepaleistuvauk.
Sekmas: Nevok.
Ašmas: Nekalbėk neteisiai prieš savo artimą.
Devintas: Negeisk savo artimo moteries.
Dešimtas: Negeisk nė vieno daikto, kurs yra tavo artimo.

Mylėk savo Viešpatį Dievą visa širdimi, visa siela, visu išmanymu, visomis jėgomis, o savo artimą — kaip patsai save.

5. Penki Bažnyčios Įsakymai.

Pirmas: Bažnyčios įsakytas šventes švęsk; sekmadieniais ir šventėmis Mišių klausyk.

Antras: Pasninkus pasninkauk.

Trečias: Eik išpažinties bent vieną kartą metuose ir apie Velykas priimk Švenčiausiąjį Sakramentą.

Ketvirtas: Draudžiamomis dienomis vestuvių su trukšmingu pasilinksminimu nekelk.

Penktas: Savo bažnyčią ir jos tarnus laikyti padėk.

6. Keturios tiesos, krikščioniui būtinai žinotinos.

1. Yra Dievas vienas trijuose asmenyse: Dievas Tėvas, Dievas Sūnus ir Dievas Šventoji Dvasia. 2. Antrasis Švenčiausios Trejybės Asmuo, Dievo Sūnus, yra tapęs žmogum ir numiręs dėl mūsų išganymo. 3. Dievas yra teisingas: už gerus darbus moka dangum, o už piktus pragaru baudžia. 4. Žmogaus siela nemiršta.

7. Septyni Saktamentai, arba regimieji Kristaus įstatyti ženklai Dievo malonei įsigyti.

1. Krikštas. 2. Sutvirtinimas. 3. Švenčiausias Altoriaus Sakramentas. 4. Atgaila. 5. Paskutinis Patepimas. 6. Kunigystė. 7. Moterystė.

8. Penkios atgailos dalys.

1. Nuodėmes atsiminti. 2. Už jas gailėtis. 3. Tvirtai pasižadėti nebenusidėti. 4. Nuodėmes išpažinti. 5. Už jas atsiteisti.

9. Septynios didžiosios nuodėmės.

1. Puikybė. 2. Godumas. 3. Paleistuvavimas. 4. Pavydas. 5. Rūstumas. 6. Persivalgymas arba pasigėrimas. 7. Tingėjimas.

10. Keturios nuodėmės dangaus keršto šaukiamos.

1. Žmogaus nužudymas. 2. Sodomos nusidėjimas. 3. Pavargėlių, našlių ir našlaičių spaudimas. 4. Užmokesnio nusukimas tarnams ir darbininkams.

11. Šešios nuodėmės prieš Šventąją Dvasią.

1. Vilties netekimas būti išganytam. 2. Perdidelis pasitikėjimas Dievo gailestingumu. 3. Prieštaravi-

mas pripažintąjai Kristaus mokslo tiesai. 4. Pavydėjimas artimui Dievo malonių. 5. Sukietėjimas nuodėmėse. 6. Atgailos atidėliojimas iki mirčiai.

12. Devynios svetimosios nuodėmės.

1. Liepimas ką pikta daryti. 2. Patarimas ką pikta daryti. 3. Leidimas ką pikta daryti. 4. Kito pagyrimas ką pikta darant. 5. Kitam padėjimas ką pikta daryti. 6. Prisidėjimas ką pikta daryti. 7. Tylėjimas kitam ką pikta darant. 8. Kito nesutūrėjimas ką pikta darant. 9. Vogtų daiktų pasidalijimas ar jų slėpimas.

13. Trys žymiausieji geri darbai.

1. Malda. 2. Pasninkas. 3. Išmalda.

14. Trys Dieviškosios dorybės.

1. Tikėjimas. 2. Viltis. 3. Meilė.

15. Keturios pagrindinės dorybės.

1. Išmanymas. 2. Teisingumas. 3. Tvirtumas. 4. Susivaldymas.

16. Septynios didžiosios dorybės.

1. Nuolankumas. 2. Duosnumas. 3. Skaistumas. 4. Romumas. 5. Maldingumas. 6. Artimo meilė. 7. Susivaldymas valgant ir geriant.

17. Septynios Šventosios Dvasios dovanos.

1. Išmintis. 2. Supratimas. 3. Sumanumas. 4. Tvirtumas. 5. Mokėjimas. 6. Maldingumas. 7. Dievo baimė.

18. Septyni labdarybės darbai sielai.

1. Nemokantį pamokyti. 2. Abejojančiam patarti. 3. Nuliūdusį paguosti. 4. Pikta darantį sudrausti. 5. Pažaidas atleisti. 6. Nuoskaudas nukęsti. 7. Melstis už gyvus ir numirusius.

19. Septyni labdarybės darbai kūnui.

1. Alkaną papenėti. 2. Trokštantį pagirdyti. 3. Nuogą apdengti. 4. Pakeleivį į namus priimti. 5. Kalinį sušelpti. 6. Ligonį lankyti. 7. Numirėlį palaidoti.

20. Trys Evangelijos patarimai.

1. Neturtas. 2. Skaistumas. 3. Paklusnumas.

21. Paskutinieji daiktai.

1. Mirtis. 2. Dievo teismas. 3. Dangus. 4. Pragaras.

*
* *

22. Garbė Dievui, Tėvui ir Sūnui ir Šventajai Dvasiai. Kaip buvo pradžioje, dabar ir visados ir per amžius. Amen.

*
* *

23. Viešpaties Angelas apreiškė Marijai: ir prasidėjo iš Šventosios Dvasios.

Sveika Marija ir t.t.

Šitai aš Viešpaties tarnaitė: teesie man pagal Tavo žodį:

Sveika Marija ir t.t.

Ir žodis tapo Kūnu ir gyveno tarpe mūsų. Sveika Marija ir t.t.

*
* *

24. V. Amžinąjį atilsį duok joms, Viešpatie. R. Ir amžinoji šviesa joms tešviečia! Amen.

25. Į Angelą Sargą.

Dievo Angele, mano Sarge, teikis mane, Tau Dievo pavestąjį, sergėti, valdyti ir ginti. Amen.

26. Prieš pamokas.

Teikis atsiųsti Viešpatie, Šventosios Dvasios dovanų mūsų protui apšviesti ir sielos jėgoms sustiprinti. Palaimink mūsų tėvus, mokytojus ir tuos, kas mus veda į gera. Duok mums tvirtumo mokslams gerai išeiti Bažnyčios, Tėvynės ir žmonijos naudai. Per Kristų mūsų Viešpatį. Amen.

27. Po pamokų.

Ačiū Tau, Visagali Dieve, už mokslą ir už visas mums suteiktas gėrybes. Kurs gyveni ir viešpatauji per amžius. Amen.

28. Visuotina išpažintis.

Prisipažįstu visagaliui Dievui, švenčiausiai Marijai, visuomet Panai, šventam Mykolui Arkangelui, šventam Jonui Krikštytojui, šventiems apaštalams Petrui ir Povylui, visiems šventiems ir tau, Tėve, kad labai daug nusidėjau mintimi, žodžiu ir darbu: mano kaltybė, mano kaltybė, mano didžiausia kaltybė. Todėl prašau švenčiausią Mariją, visuomet Paną, šventą Mykolą Arkangelą, šventą Joną Krikštytoją, šventus Apaštalus Petrą ir Povylą, visus šventuosius ir tave, Tėve, melstis už mane į Viešpatį mūsų Dievą.

Katekizmas.

Apie Švento Kryžiaus ženklą.

— *Kaip katalikas pradeda visas maldas ir darbus?*
Katalikas pradeda visas maldas ir darbus žegnodamasis.

— *Persižegnok!*
Vardan Dievo, Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios. Amen.

— *Kokias paslaptis primena Švento Kryžiaus ženklas?*
Švento Kryžiaus ženklas primena mums Švenčiausios Trejybės ir Atpirkimo paslaptis.

Krikščionių mokslo suskirstymas dalimis.

— *Ką kiekvienas žmogus pirmiausia turi žinoti?*
Kiekvienas žmogus pirmiausia turi žinoti, kam jį Viešpats Dievas sutvėrė.

— *Kam Viešpats Dievas mus sutvėrė?*
Viešpats Dievas mus sutvėrė, kad mes Jį pažintume, mylėtume, Jam ištikimai tarnautume ir numirę danguje būtume.

— *Iš ko mokomės pažinti Dievą?*
Dievą pažinti mokomės iš katekizmo.

— *Kaip turime mylėti Viešpatį Dievą?*
Viešpatį Dievą turime mylėti visa širdimi, visa siela, visu protu, visomis jėgomis.

— *Kaip parodysime Viešpačiui Dievui savo meilę?*

Viešpačiui Dievui savo meilę parodysime ištikimai pildydami Jo įsakymus.

— *Kiek dalykų reikalinga žmogaus išganymui?*

Žmogaus išganymui reikalinga keturi dalykai: 1) gerai tikėti, 2) gerai daryti, 3) Sakramentai imti, 4) melstis.

— *Kame yra pasakyta, kas reikia tikėti?*

Kas reikia tikėti, pasakyta „Apaštalų Tikybos Išpažinime".

— *Kame pasakyta, kas reikia daryti?*

Kas reikia daryti, pasakyta „Dievo ir Bažnyčios Įsakymuose".

— *Kame išdėstyta, kaip sakramentai reikia imti?*

Kaip Sakramentai imti, išdėstyta „Sakramentų moksle".

— *Kame išdėstyta, kaip melstis?*

Kaip melstis, išdėstyta „Viešpaties Maldos ir Angelo Pasveikinimo moksle".

I. PIRMOJI DALIS.

Apie tikėjimą.

Apaštalų Tikybos Išpažinimas.

— *Kas yra Apaštalų Tikybos Išpažinimas?*

Apaštalų Tikybos Išpažinimas yra trumpai išdėstytas krikščionių tikėjimas.

Apie Dievą.

„Tikiu į Dievą".

— *Kas yra Dievas?*

Dievas yra dangaus ir žemės Sutvėrėjas ir Aukščiausias visų daiktų Viešpats.

— *Dėl ko sakai: Dievas yra dangaus ir žemės Sutvėrėjas?*

Sakau Dievas yra dangaus ir žemės Sutvėrėjas dėl to, kad Dievas sutvėrė dangų ir žemę iš nieko.

— *Ar visada buvo Dievas?*

Dievas buvo visada ir bus per amžius, dėl to vadinasi Amžinasis.

— *Kur yra Dievas?*

Dievas yra visur: danguje, ant žemės ir kiekvienoje vietoje.

— *Kodėl Dievo nematome, nors yra visur?*

Dievo nematome, nors yra visur, dėl to, kad Dievas yra gryniausia Dvasia.

— *Ar niekados nematysime Dievo?*

Viešpatį Dievą matysime danguje, jei pelnysime.

— *Ar mus mato Viešpats Dievas?*

Viešpats Dievas mus mato visada. Todėl mums reikia būti visados doriems.

— *Ar regi Viešpats Dievas mūsų mintis?*
Viešpats Dievas regi kiekvieno mūsų mintis. Dėl to reikia saugotis blogų minčių.

Apie tris Dievo Asmenis.

„Tikiu į Dievą Tėvą... ir į Jėzų Kristų... Jo Sūnų... Tikiu į Šventąją Dvasią".

— *Kiek yra Dievų?*
Dievas yra vienas.
— *Keli yra Dievo asmenys?*
Dievo asmenys yra trys.
— *Kaip vadinasi Dievo asmenys?*
Dievo Asmenys vadinasi: Dievas Tėvas, Dievas Sūnus ir Dievas Šventoji Dvasia.
— *Ar Dievas Tėvas yra Dievas?*
Dievas Tėvas yra Dievas.
— *Ar Dievo Sūnus yra Dievas?*
Dievo Sūnus yra Dievas.
— *Ar Šventoji Dvasia yra Dievas?*
Šventoji Dvasia yra Dievas.
— *Kaip vadinasi visi trys Dievo Asmenys drauge?*
Visi trys Dievo Asmenys drauge vadinasi Švenčiausioji Trejybė.
— *Kas gi yra Švenčiausioji Trejybė?*
Švenčiausioji Trejybė yra vienas Dievas trijuose Asmenyse: Dievas Tėvas, Dievas Sūnus, Dievas Šventoji Dvasia.
— *Ar kuris tų Dievo Asmenų yra vyresnis arba šventesnis?*
Dievo asmenys yra savo tarpe visiškai lygūs.
— *Dėl ko visi Dievo Asmenys yra savo tarpe lygūs?*

Visi Dievo Asmenys yra savo tarpe lygūs, nes yra tiktai vienas Dievas.

— *Ar mes galime savo protu suprasti Švenčiausiąją Trejybę?*

Švenčiausios Trejybės mes savo protu suprasti negalime ir dėl to vadiname tą mokslą tikėjimo paslaptimi.

Apie pasaulio sutvėrimą.

„Tikiu į Dievą... dangaus ir žemės Sutvėrėją"

— *Ar pasaulis yra amžinas?*

Pasaulis nėra amžinas.

— *Kas sutvėrė pasaulį?*

Pasaulį sutvėrė Viešpats Dievas.

— *Iš ko Viešpats Dievas sutvėrė pasaulį?*

Viešpats Dievas sutvėrė pasaulį iš nieko.

— *Kaip Viešpats Dievas sutvėrė pasaulį?*

Viešpats Dievas sutvėrė pasaulį savo valia ir savo žodžiu: Dievas tarė, ir pasaulis tapo.

— *Kam Viešpats Dievas leido pasaulį?*

Viešpats Dievas leido pasaulį savo garbei ir mūsų laimei.

— *Per kelias dienas Dievas tvėrė pasaulį?*

Dievas tvėrė pasaulį per šešias dienas (laikotarpius).

Apie Angelų sutvėrimą.

— *Kurie yra tobuliausi Dievo sutvėrimai?*

Tobuliausi Dievo sutvėrimai yra Angelai ir žmonės.

— *Kas yra Angelai?*

Angelai yra grynos dvasios, neturinčios kūno.

— *Kokie buvo Angelai, kai juos V. Dievas sutvėrė?*

Angelai, kai juos V. Dievas sutvėrė, buvo geri ir laimingi.

— *Ar visi Angelai išliko laimingi?*

Ne visi Angelai išliko laimingi, daugelis jų nusidėjo ir dėl to liko nutremti į pragarą.

— *Ką daro gerieji Angelai?*

Gerieji Angelai garbina Dievą ir saugoja mus nuo pikta.

— *Kaip vadina Angelus, kurie saugoja mus nuo pikta?*

Angelai, kurie saugoja mus nuo pikta, vadinasi Angelo Sargai.

— *Kuo mes turime už tai atsilyginti Angelo Sargams?*

Angelo Sargams mes turime būti dėkingi ir jų globai atsidavę.

— *Kaip vadinasi tie Angelai, kurie dėl nusidėjimo liko nutremti į pragarą?*

Angelai, kurie dėl nusidėjimo liko nutremti į pragarą, vadinasi piktosios dvasios, arba velniai.

— *Ką daro piktosios dvasios?*

Piktosios dvasios gundo mus nusidėti.

— *Kam mus piktosios dvasios gundo?*

Piktosios dvasios mus gundo, kad taip pat būtume prakeikti, kaip ir jos.

Apie žmogaus sutvėrimą.

— *Kas yra žmogus?*

Žmogus yra protingas Dievo sutvėrimas, turįs kūną ir sielą.

— *Iš ko Dievas sutvėrė pirmuosius žmones?*

Pirmuosius žmones Dievas sutvėrė iš žemės.

— *Kas yra siela?*

Siela yra žmogaus kūne esanti dvasia, kuri žmogų gaivina, valdo ir jame mąsto.

— *Iš ko Dievas sutvėrė žmogaus sielą?*

Žmogaus sielą Viešpats Dievas sutvėrė iš nieko ir įkvėpė ją į žmogaus kūną.

— *Į ką panašią sutvėrė Dievas žmogaus sielą?*

Žmogaus sielą Dievas sutvėrė panašią į Save.

— *Kaip vadinasi pirmieji žmonės?*

Pirmieji žmonės vadinasi Adomas ir Ieva.

— *Kame Viešpats Dievas apgyvendino pirmuosius žmones?*

Pirmuosius žmones Dievas apgyvendino žemės Rojuje.

— *Kas buvo Rojus?*

Rojus buvo gražus, pilnas visokių vaisių, sodas.

— *Kaip gyveno Rojuje pirmieji tėvai?*

Pirmieji tėvai gyveno Rojuje labai laimingai, visko turėjo, ir nereikėjo jiems nei sirgti nei mirti.

— *Ką Viešpats Dievas įsakė pirmiesiems tėvams?*

Viešpats Dievas įsakė pirmiesiems tėvams nevalgyti vaisiaus nuo vieno Rojaus medžio.

Apie pirmojo žmogaus nuodėmę.

— *Ar ilgai pirmieji mūsų tėvai buvo Rojuje šventi ir laimingi?*

Pirmieji mūsų tėvai neilgai tebuvo Rojuje šventi ir laimingi: jie paragavo užgintojo vaisiaus, ir Viešpats Dievas juos nubaudė.

— *Kas sugundė nusidėti pirmuosius mūsų tėvus?*

Pirmuosius mūsų tėvus sugundė nusidėti piktoji dvasia: ji, pasivertusi žalčiu, prikalbino Ievą valgyti užgintojo medžio vaisiaus.

— *Kaip Viešpats Dievas nubaudė už nelaikymą Jo įsakymo Adomą ir Ievą?*

Viešpats Dievas už nelaikymą Jo įsakymo uždarė Adomui ir Ievai dangų, išvarė juos iš Rojaus ir pasmerkė kentėti, vargti ir mirti.

— *Kas ištiko žmones po nusidėjimo?*

Žmonės po nusidėjimo rados labai nelaimingi — nustojo Dievo malonės ir pasijuto linkę į pikta.

— *Ar Adomo ir Ievos nuodėmė tiktai juodu nelaimingu padarė?*

Adomo ir Ievos nuodėmė nelaimingus padarė ne tik juodu, bet visus žmones, nes jų nuodėmė ir bausmė perėjo į visus žmones, ir visi žmonės gimsta nuodėmingi.

— *Kaip vadinasi ta nuodėmė, su kuria visi žmonės gimsta?*

Toji nuodėmė, su kuria visi žmonės gimsta, vadinasi įgimtoji nuodėmė.

— *Ar Viešpats Dievas amžinai atmetė žmones nuo savo malonės?*

Viešpats Dievas amžinai neatmetė žmonių nuo savo malonės, bet tuoj pasigailėjo jų ir dar Rojuje prižadėjo jiems atsiųsti Išganytoją.

Apie Dievo Sūnaus įsikūnijimą.

„Gimė iš Panos Marijos“.

— *Kas buvo žmonių Išganytojas?*

Žmonių Išganytojas buvo Dievo Sūnus, kurs tapo žmogumi.

— *Ką Viešpats Dievas aprinko Motina savo Sūnui?*

Viešpats Dievas Motina savo Sūnui aprinko Švenčiausią Paną Mariją.

— *Ką Dievas siuntė į Mariją, apreikšdamas, kad Ji turi būti Dievo Sūnaus Motina?*

Viešpats Dievas, apreikšdamas Marijai, kad ji turi būti Dievo Sūnaus Motina, siuntė į ją Archangelą Gabrielių.

— *Kuriais žodžiais pasveikino Angelas Mariją?*

Angelas pasveikino Mariją šiais žodžiais: „Sveika, Marija, malonės pilnoji! Viešpats su Tavimi; Tu pagirta tarp moterų...“

— *Ką atsakė Marija Angelui?*

Marija Angelui taip atsakė: „Šitai Aš Viešpaties tarnaitė, teesie Man Tavo žodžiu“.

— *Kokia paslaptis įvyko, tarus Marijai tuos žodžius?*

Tarus Marijai tuos žodžius, įvyko Dievo Sūnaus Įsikūnijimo paslaptis.

— *Ką reiškia Dievo Sūnaus Įsikūnijimas?*

Dievo Sūnaus Įsikūnijimas reiškia Dievo Sūnų priėmus žmogaus kūną ir sielą, arba tapus žmogumi.

— *Kur Dievo Sūnus tapo žmogumi?*

Dievo Sūnus tapo žmogumi įsčioje Švenčiausios Panos Marijos ir iš jos gimė.

— *Kieno galybe Dievo Sūnus tapo žmogumi?*

Dievo Sūnus tapo žmogumi Švenčiausios Dvasios galybe.

— *Kam Dievo Sūnus tapo žmogumi?*

Dievo Sūnus tapo žmogumi mūsų išganymui.

— *Kaip vadinasi Dievo Sūnus, tapęs žmogumi?*

Dievo Sūnus, tapęs žmogumi, vadinasi Jėzus Kristus.

— *Kas yra Jėzus Kristus?*

Jėzus Kristus yra tikras Dievas, tikras žmogus, žmonių Išganytojas.

Apie Viešpaties Jėzaus gimimą.

— *Kame gimė Viešpats Jėzus?*
Viešpats Jėzus gimė Žydų žemėje, Betliejaus miestelyje.

— *Kokioje vietoje gimė Jėzus Kristus?*
Jėzus Kristus gimė menkoje kūtelėje.

— *Ko mus moko Viešpats savo vargingu ir neturtingu gimimu?*
Viešpats Jėzus Savo vargingu ir neturtingu gimimu moko mus mylėti šio gyvenimo vargus ir neturtą.

— *Kas pirmiausia pasveikino gimusį V. Jėzų?*
Gimusį Viešpatį Jėzų pirmiausia pasveikino piemenėliai, kuriems pranešė tai Angelas.

— *Kas po piemenėlių atėjo kūdikėlio, V. Jėzaus, sveikinti?*
Po piemenėlių Viešpaties Jėzaus sveikinti atėjo trys karaliai.

— *Iš kur trys karaliai buvo atėję?*
Trys karaliai atėjo iš Rytų šalies.

— *Kas tris karalius vedė į Betliejų?*
Į Betliejų tris karalius vedė stebuklinga žvaigždė.

— *Ko atnešė trys karaliai V. Jėzui?*
Trys karaliai atnešė Viešpačiui Jėzui aukso, smilkalo ir miros.

— *Kas norėjo nužudyti kūdikėlį V. Jėzų?*
Kūdikėlį Viešpatį Jėzų norėjo nužudyti karalius Erodas.

— *Ar nužudė Erodas V. Jėzų?*
Erodas Viešpaties Jėzaus nenužudė.

— *Kaip tai buvo, kad Erodas V. Jėzaus nenužudė?*

Erodas V. Jėzaus nenužudė dėl to, kad šv. Juozapas, sapne Angelo perspėtas, pabėgo su kūdikėliu Jėzumi ir Švenčiausia Jo Motina į Egipto žemę.

— *Kas buvo šv. Juozapas?*

Šv. Juozapas buvo šv. Marijos Panos sužieduotinis ir Viešpaties Jėzaus globėjas.

— *Ką padarė Erodas, neradęs V. Jėzaus?*

Erodas, neradęs Viešpaties Jėzaus, liepė išžudyti Betliejuje ir jo apylinkėje visus kūdikius iki dviejų metų.

— *Ar ilgai gyveno V. Jezus Egipte?*

Viešpats Jėzus gyveno Egipte iki karaliaus Erodo mirties.

Apie V. Jėzaus jaunystę.

— *Kame gyveno V. Jėzus, sugrįžęs iš Egipto?*

Viešpats Jėzus, sugrįžęs iš Egipto, iki trisdešimt metų gyveno Nazarete su savo Motina ir su Juozapu, būdamas jiems paklusnus.

— *Kodėl Viešpats Jėzus buvo per trisdešimt metų paklusnus savo Motinai ir šv. Juozapui?*

Viešpats Jėzus buvo per trisdešimt metų paklusnus savo Motinai ir šv. Juozapui, kad Jo pavyzdys mokytų vaikus, kaip jie turi tėvų klausyti.

Apie V. Jėzaus krikštą.

— *Ką padarė Viešpats Jėzus, turėdamas trisdešimt metų?*

Viešpats Jėzus, turėdamas trisdešimt metų, nuėjo pas šv. Joną Krikštytoją, kurs Jį pakrikštijo Jordano upėje.

— *Kas buvo tasai šv. Jonas Krikštytojas?*

Šv. Jonas Krikštytojas buvo didis pranašas, kuris kvietė žmones atgailos daryti ir taip rengtis Kristaus priimti.

— *Kodėl šv. Jonas vadinasi Krikštytojas?*

Šv. Jonas vadinasi Krikštytojas dėl to, kad krikštijo žmones, darančius atgailą.

— *Kodėl V. Jėzus norėjo priimti krikštą nuo šv. Jono?*

Viešpats Jėzus norėjo priimti krikštą nuo šv. Jono, kad mes atgailos ir nusižeminimo pasimokytume.

— *Kas atsitiko, krikštijant Viešpatį Jėzų?*

Viešpatį Jėzų krikštijant, atsivėrė dangus, ir Šventoji Dvasia karvelio pavidalu nužengė ant Jėzaus, ir buvo girdėti iš dangaus balsas: „Tasai yra Mano pamylėtasai Sūnus, kurį aš pamėgau“.

Apie 40 dienų pasninką ir velnio gundymą.

— *Ką V. Jėzus darė, priėmęs krikštą?*

V. Jėzus, priėmęs krikštą, nuėjo į dykumą ir tenai pasninkavo keturias dešimtis dienų, nieko nevalgydamas ir negerdamas, paskui buvo piktosios dvasios gundomas.

— *Kam V. Jėzus leido velniui Save gundyti?*

V. Jėzus leido velniui Save gundyti, mus mokydamas, kaip reikia pagundos nugalėti.

— *Kuo reikia pagundos nugalėti?*

Pagundos reikia nugalėti malda, budėjimu, nusižeminimu ir savęs marinimu.

Apie Apaštalų pašaukimą ir Evangelijos apsakinėjimą.

— *Ką darė V. Jėzus, išėjęs iš dykumos?*

Viešpats Jėzus, išėjęs iš dykumos, išsirinko dvylika mokinių ir pavadino juos Apaštalais.

— *Ką darė V. Jėzus, išrinkęs Apaštalus?*

Viešpats Jėzus, išrinkęs Apaštalus, vaikščiojo su jais po Žydų žemę ir apsakinėjo Savo Dieviškąjį mokslą, pavadinęs jį Evangelija, tai yra, gera naujiena.

— *Ko V. Jėzus mokė Evangelija?*

V. Jėzus mokė Evangelija, į ką turime tikėti ir ką daryti, kad būtume išganyti.

— *Kaip V. Jėzus įrodė žmonėms, jog jis yra laukiamasis Išganytojas?*

V. Jėzus įrodė žmonėms, kad jis yra laukiamasis Išganytojas, savo švenčiausiu gyvenimu, Dievišku mokslu, stebuklais ir pranašavimais.

— *Kokius stebuklus V. Jėzus padarė?*

V. Jėzus visagaliu savo žodžiu vandenį pavertė vynu, gydė ligonius, gaivino numirėlius ir t.t.

— *Kas surašė V. Jėzaus gyvenimą?*

V. Jėzaus gyvenimą surašė keturi Evangelistai: šv. Matas, šv. Morkus, šv. Lukas ir šv. Jonas.

Apie Paskutinę Vakarienę.

— *Ką padarė V. Jėzus Didžiajame Ketvirtadienyje?*

V. Jėzus Didžiajame Ketvirtadienyje atliko Paskutinę Vakarienę ir tenai valgė su Apaštalais Velykų avinėlį.

— *Ką reiškia Velykų avinėlis?*

Velykų avinėlis reiškia V. Jėzų Kristų aukojamą ant kryžiaus.

— *Kurį Sakramentą įsteigė V. Jėzus per Paskutinę Vakarienę?*

V. Jėzus per Paskutinę Vakarienę įsteigė Švenčiausią Savo Kūno ir Kraujo Sakramentą.

— *Kaip įsteigė V. Jėzus Švenčiausią Savo Kūno ir Kraujo Sakramentą?*

V. Jėzus Švenčiausią Savo Kūno ir Kraujo Sakramentą taip įsteigė: pirma paėmė duoną ir pavertė ją Savo Kūnu, sakydamas: „Čia yra Mano Kūnas", paskui paėmė vyną ir pavertė jį Savo Krauju, tardamas: „Čia yra Mano Kraujo taurė".

— *Kam V. Jėzus davė valgyti Savo Kūną ir Kraują?*

V. Jėzus Savo Kūną ir Kraują davė valgyti Apaštalams.

— *Kokią V. Jėzus davė tuomet Apaštalams valdžią?*

V. Jėzus davė tuomet Apaštalams valdžią taip pat duoną ir vyną paversti V. Jėzaus Kūnu ir Krauju.

— *Kam teko nuo Apaštalų valdžia paversti duoną ir vyną V. Jėzaus Kūnu ir Krauju?*

Valdžia paversti duoną ir vyną V. Jėzaus Kūnu ir Krauju teko nuo Apaštalų vyskupams ir kunigams.

Apie V. Jėzaus prikalimą prie kryžiaus.

„Kentėjo prie Pontijaus Piloto, buvo prikaltas prie kryžiaus, numirė ir palaidotas nužengė į pragarus".

— *Kada V. Jėzus buvo prikaltas prie kryžiaus?*

V. Jėzus buvo prikaltas prie kryžiaus Didžiajame Penktadienyje.

— *Kame buvo V. Jėzus prikaltas prie kryžiaus?*

V. Jėzus buvo prikaltas prie kryžiaus ant Kalvarijos kalno tarp dviejų piktadarių.

— *Kas V. Jėzų pasmerkė prikalti prie kryžiaus?*

Viešpatį Jėzų prikalti prie kryžiaus pasmerkė Pontijus Pilotas, Romos ciesoriaus vietininkas.

— *Už ką V. Jėzus meldėsi prikaltas prie kryžiaus?*

V. Jėzus prikaltas prie kryžiaus meldėsi už tuos, kurie jį prikalė.

— *Kam pavedė V. Jėzus mirdams Savo Motiną?*

V. Jėzus mirdamas Savo Motiną pavedė šv. Jonui Apaštalui.

— *Kurie stebuklai atsitiko, mirštant V. Jėzui?*

V. Jėzui mirštant, saulė aptemo, žemė drebėjo, uolos plyšo ir daugelis šventųjų atsikėlė iš numirusių.

— *Kur padėjo mokiniai numirusio V. Jėzaus kūną?*

Mokiniai numirusio V. Jėzaus kūną nuėmė nuo kryžiaus ir palaidojo naujame karste.

— *Kur nuėjo V. Jėzaus vėlė, atsiskyrus nuo kūno?*

V. Jėzaus vėlė, atsiskyrus nuo kūno, nuėjo į pragarus, arba Abraomo prieglobstin.

— *Kas buvo Abraomo prieglobstis?*

Abraomo prieglobstis buvo vieta, kurioje teisingų žmonių vėlės laukė Išganytojo ateinant.

— *Kam V. Jėzus kentėjo ir mirė?*

V. Jėzus kentėjo ir mirė, kad Dievui atlygintų už mūsų nuodėmes ir mus išganytų.

— *Ar galima dabar gauti išganymas?*

Išganymas dabar galima gauti, jei tiktai pildysime, kas išganymui reikalinga.

Apie V. Jėzaus atsikėlimą iš numirusių.

„Trečią dieną kėlėsi iš numirusių"

— *Kuomet V. Jėzus atsikėlė iš numirusių?*

Viešpats Jėzus atsikėlė iš numirusių trečią dieną po mirties. Buvo tai Velykų šventė.

— *Iš kur sužinojo V. Jėzaus priešininkai Jį atsikėlus iš numirusių?*

V. Jėzaus priešininkai sužinojo Jį atsikėlus iš numirusių nuo kareivių, sergėjusių karstą.

— *Iš kur sužinojo V. Jėzaus mokiniai Jį atsikėlus iš numirusių?*

V. Jėzaus mokiniai sužinojo Jį atsikėlus iš numirusių iš paties V. Jėzaus, kuris su jais gyveno ant žemės dar 40 dienų.

Apie V. Jėzaus įžengimą į dangų.

„Įžengė į dangų, sėdi dešinėje Dievo Tėvo Visagalio".

— *Kuomet V. Jėzus įžengė į dangų?*

V. Jėzus įžengė į dangų keturiasdešimtą dieną po Savo atsikėlimo iš numirusių.

— *Ką darė V. Jėzus ant žemės per keturias dešimtis dienų, kėlęsis iš numirusių?*

Per keturias dešimtis dienų, kėlęsis iš numirusių, V. Jėzus mokė Apaštalus, kaip vesti žmonės išganyman.

— *Ką įsakė V. Jėzus Apaštalams, žengdamas į dangų?*

V. Jėzus, žengdamas į dangų, įsakė Apaštalams neiti iš Jeruzolimo, kol gaus Šventąją Dvasią.

— *Iš kurios vietos įžengė V. Jėzus į dangų?*

V. Jėzus įžengė į dangų iš Alyvų kalno.

— *Kas matė, kaip V. Jėzus žengė į dangų?*

Kaip V. Jėzus įžengė į dangų, matė Marija, Apaštalai ir daugelis mokinių.

— *Ką Viešpats Jėzus, žengdamas į dangų, suteikė Apaštalams?*

V. Jėzus, žengdamas į dangų, suteikė Apaštalams Savo palaiminimą.

— *Ar V. Jėzus sugrįš ant žemės?*

V. Jėzus dar sugrįš ant žemės, visiems regint, pasaulio pabaigoje paskučiausio teismo daryti.

Apie Šventosios Dvasios atsiuntimą.

— *Kur ėjo Apaštalai, V. Jėzui įžengus į dangų?*

V. Jėzui įžengus į dangų, Apaštalai grįžo į Jeruzolimą, į Paskutiniosios Vakarienės namus.

— *Ką darė Apaštalai Paskutiniosios Vakarienės namuose, Kristui į dangų įžengus?*

Apaštalai, Kristui į dangų įžengus, meldėsi Paskutiniosios Vakarienės namuose, rengdamiesi Šventosios Dvasios priimti.

— *Kas tai yra Šventoji Dvasia?*

Šventoji Dvasia yra tai trečiasis Švenčiausios Trejybės Asmuo.

— *Iš ko paeina Šventoji Dvasia?*

Šventoji Dvasia paeina iš Dievo Tėvo ir Dievo Sūnaus.

— *Kada Šv. Dvasia nužengė į Apaštalus?*

Šv. Dvasia nužengė į Apaštalus Sekminių dieną.

— *Kokiu pavidalu nužengė Šventoji Dvasia į Apaštalus?*

Šventoji Dvasia nužengė į Apaštalus ugnies liežuvių pavidalu.

— *Ar tik vieni apaštalai buvó Paskutiniosios Vakarienės kambary Šv. Dvasios atėjimo metu?*

Šventosios dvasios atėjimo metu Paskutinės Vakarienės kambaryje buvo dar Švenč. Panelė ir daugelis mokinių.

— *Ar visi buvusieji Paskutinės Vakarienės kambaryje Šventosios Dvasios atėjimo metu, gavo Šventąją Dvasią?*

Visi, buvusieji Paskutiniosios Vakarienės kambaryje, gavo Šventosios Dvasios ir tuojau pradėjo kalbėti visomis kalbomis.

— *Ką darė Apaštalai, sulaukę Šv. Dvasios?*

Apaštalai, sulaukę Šv. Dvasios, išsiskirstė po visą pasaulį apsakinėti Šventosios Evangelijos ir patraukė į Kristų daugybę žmonių visuose žemės kraštuose.

Apie Katalikų Bažnyčią.

„Šventąją visuotiną Bažnyčią".

— *Kas yra Katalikų Bažnyčia?*

Katalikų Bažnvčia yra visi tie žmonės, kurie tiki į Kristaus mokslą ir klauso Šv. Tėvo.

— *Kas įsteigė Katalikų Bažnyčią?*

Katalikų Bažnyčią įsteigė V. Jėzus.

— *Kas yra Vyriausias Katalikų Bažnyčios Valdytojas?*

Vyriausias Katalikų Bažnyčios Valdytojas ir neregimoji jos Galva yra patsai V. Jėzus, o regimoji Bažnyčios Galva yra Šventasis Tėvas, arba Popiežius, V. Jėzaus vietininkas.

— *Kas buvo pirmasis V. Jėzaus Vietininkas?*

Pirmasis Viešpaties Jėzaus vietininkas buvo šv. Petras Apaštalas.

— *Kada V. Jėzus paskyrė šv. Petrą Popiežium?*

Viešpats Jėzus paskyrė šv. Petrą Popiežiumi, kada tarė: „Tu esi uola, ir ant tos uolos pastatysiu Savo Bažnyčią, o pragaro vartai neįveiks jos, ir tau duosiu dangaus karalystės raktus“.

— *Kam teko Popiežiaus valdžia, mirus šv. Petrui?*

Mirus šv. Petrui, Popiežiaus valdžia teko Romos vyskupams, kurie yra šv. Petro įpėdiniai.

— *Ar Popiežiaus valdžia visados yra Bažnyčiai reikalinga?*

Popiežiaus valdžia visados yra Bažnyčiai reikalinga, nes, nėsant Bažnyčioje Popiežiaus, nebūtų joje galybės, sutikimo ir vienybės.

— *Kaip vadinasi dabartinis Popiežius?*

Dabartinis Popiežius vadinasi Pijus XI.

— *Kam V. Jėzus įsteigė Bažnyčią?*

V. Jėzus įsteigė Bažnyčią, kad visi žmonės gautų išganymą.

Apie Bažnyčios žymes.

— *Kiek yra Bažnyčios žymių, iš kurių pažįstame tikrąją Kristaus Bažnyčią?*

Žymių, iš kurių pažįstame tikrąją Kristaus Bažnyčią, yra keturios. Kristaus Bažnyčia yra: 1. viena, 2. šventa, 3. visuotina, 4. apaštališka.

— *Kodėl Kristaus Bažnyčia turi būti viena?*

Kristaus Bažnyčia turi būti viena, nes vienas yra Dievas ir viena tiesa, vienas tad turi būti ir tikėjimas.

— *Ar Katalikų Bažnyčia yra viena?*

Katalikų Bažnyčia yra viena, nes išpažįsta vieną tikėjimą, vartoja tuos pačius šv. Sakramentus ir turi vieną galvą — Popiežių.

— *Ar Katalikų Bažnyčia yra šventa?*

Katalikų Bažnyčia yra šventa, nes 1. Bažnyčios neregima galva, V. Jėzus, yra šventas, 2. jos mokslas, Sakramentai — šventi. 3. Bažnyčia veda žmones į šventumą ir visados turėjo ir turi šventųjų.

— *Kodėl V. Jėzus norėjo, kad Jo Bažnyčia būtų visuotina?*

Viešpats Jėzus norėjo, kad Jo Bažnyčia būtų visuotina, nes norėjo, kad visi visų laikų ir vietų žmonės būtų išganyti.

— *Ar Katalikų Bažnyčia yra visuotina?*

Katalikų Bažnyčia yra visuotina, nes ji gyvuoja nuo Kristaus laikų ir visame pasauly plečiasi.

— *Ar Katalikų Bažnyčia yra apaštališka?*

Katalikų Bažnyčia yra Apaštališka, nes jos mokslas yra Apaštalų mokslas ir jos valdytojai vyskupai yra Apaštalų įpėdiniai.

— *Kodėl Katalikų Bažnyčia vadinasi Romos Katalikų Bažnyčia?*

Katalikų Bažnyčia vadinasi Romos Katalikų Bažnyčia dėl to, kad regimoji jos galva, Popiežius, yra Romos vyskupas.

— *Ar gali Popiežius paklysti, mokydamas tikėjimo ir dorovės, Vyriausias Bažnyčios Mokytojas būdamas?*

Popiežius, mokydamas tikėjimo ir dorovės, Vyriausias Bažnyčios Mokytojas būdamas, Šventosios Dvasios pagalba yra neklaidingas.

Apie Šventųjų bendravimą.

„Šventųjų bendravimą“.

— *Kaip suprantame šventųjų bendravimą?*

Šventųjų bendravimą suprantame taip: šventieji danguje, katalikai ant žemės ir kentančios vėlės skaistykloje yra vienos Kristaus Bažnyčios vaikai ir gali vieni kitiems padėti savo nuopelnais.

— *Kaip gali žemės gyventojai padėti skaistyklos vėlėms?*

Žemės gyventojai gali padėti skaistyklos vėlėms malda, pasninku, išmaldomis, atlaidais ir' ypač šv. Mišiomis.

— *Kaip gali mums padėti šventieji danguje?*

Šventieji danguje gali mums padėti, mus užtardami pas Dievą.

Apie nuodėmių atleidimą.

„Nuodėmių atleidimą“.

— *Ką išpažįstame, sakydami: „Tikiu... nuodėmių atleidimą“?*

Sakydami: „Tikiu... nuodėmių atleidimą“, mes išpažįstame, kad Katalikų Bažnyčioje galima gauti nuodėmių atleidimas.

— *Kas suteikia Katalikų Bažnyčiai galią nuodėmes atleisti?*

Galią nuodėmes atleisti Katalikų Bažnyčiai suteikė patsai V. Jėzus.

— *Per kuriuos Sakramentus gauname nuodėmių atleidimą?*

Nuodėmių atleidimą gauname per Krikšto ir Atgailos Sakramentus.

— *Ar visos nuodėmės gali būti atleistos?*

Visos nuodėmės, kad ir didžiausios, gali būti atleistos.

Apie mirtį ir apie iš numirusių atsikėlimą.

„Kūno iš numirusių atsikėlimą".

— *Kas yra mirtis?*

Mirtis yra atsiskyrimas sielos nuo kūno.

— *Kodėl mirtis atsirado pasauly?*

Mirtis pasauly atsirado dėl pirmųjų tėvų nuodėmės.

— *Kur eina žmogaus vėlė tuojau po mirties?*

Žmogaus vėlė tuojau po mirties eina į Dievo teismą.

— *Kas ištinka žmogaus kūną tuojau po mirties?*

Žmogaus kūnas tuoj po mirties genda ir virsta dulkėmis.

— *Ar mirusiųjų kūnai amžinai bus dulkėmis išsiskirstę?*

Mirusiųjų kūnai nebus amžinai dulkėmis išsiskirstę, bet paskutinio teismo dieną atsikels iš numirusių.

— *Kam žmonių kūnai kelsis iš numirusių?*

Žmonių kūnai kelsis iš numirusių, kad drauge su siela dalyvautų amžinoje laimėje ar bausmėje, kaip kad dalyvavo geruose ir piktuose darbuose.

Apie paskutinį teismą.

— *Kas bus žmonėms, atsikėlus iš numirusių?*

Žmonėms, atsikėlus iš numirusių, bus paskutinis, arba visuotinis, teismas.

— *Dėl ko teismas, atsikėlus iš numirusių, vadinasi visuotinis?*

Teismas, atsikėlus iš numirusių, vadinasi visuotinis dėl to, kad tuomet bus V. Jėzaus teisiami visi žmonės.

— *Dėl ko teismas, atsikėlus iš numirusių vadinasi paskutinis?*

Teismas, atsikėlus iš numirusių, vadinasi paskutinis dėl to, kad bus pasaulio pabaigoje.

— *Kaip paskutinis teismas įvyks?*

Paskutinis teismas įvyks taip: pirmiausia Angelai atskirs geruosius nuo piktųjų, geruosius pastatys dešinėje, o bloguosius kairėje; tuomet V. Jėzus sėsis didžioje garbėje ir pasakys savo ištarmę.

— *Kokią ištarmę pasakys V. Jėzus paskutiniame teisme geriesiems?*

Geriesiems paskutiniame teisme V. Jėzus pasakys tokią ištarmę: „Ateikite, pagirtieji, imkite karalystę, sutaisytą jums nuo pasaulio įkūrimo". Mat. 25, 34.

— *Kokią ištarmę pasakys V. Jėzus paskutiniame teisme piktiesiems?*

Piktiesiems paskutiniame teisme V. Jėzus pasakys tokią ištarmę: „Eikite nuo manęs, prakeiktieji, į amžiną ugnį". Mat. 25, 41.

— *Kur eis gerieji ir piktieji, išgirdę V. Jėzaus ištarmę paskutiniame teisme?*

Išgirdę V. Jėzaus ištarmę paskutiniame teisme. gerieji eis į dangų, kur amžinai linksminsis, o piktieji į pragarą, kur amžinai kentės.

Apie atskirąjį kiekvieno žmogaus teismą.

— *Ar yra mirusiam žmogui prieš paskutinį teismą kitas teismas?*

Mirusiam žmogui prieš paskutinį teismą yra dar kitas, atskiras teismas.

— *Kada esti mirusiam žmogui atskirasis teismas?*

Atskirasis teismas mirusiam žmogui esti tuojau po mirties.

— *Kur eina žmogaus vėlė po atskiro teismo?*

Po atskiro teismo žmogaus vėlė eina arba į dangų, arba į skaistyklą, arba į pragarą, kur kas užsitarnavo.

— *Kam V. Dievas be atskirojo teismo darys dar visuotinį?*

Viešpats Dievas be atskirojo teismo darys dar visuotinį, kad visam pasauliui parodytų savo teisingumą, gerųjų nekaltumą, o piktųjų nedorumą.

Apie dangų, skaistyklą, pragarą.

„Tikiu... amžinąjį gyvenimą".

— *Ką išpažįstame, sakydami: „Tikiu... amžinąjį gyvenimą"?*

Sakydami: „Tikiu... amžinąjį gyvenimą", išpažįstame, kad po mirties prasidės žmonėms kitas gyvenimas, kurs geriesiems bus amžinai laimingas, o piktiesiems amžinai nelaimingas.

— *Kas yra skaistykla?*

Skaistykla yra vieta, kur mirusiųjų vėlės kenčia laikiną bausmę už savo nuodėmes.

— *Kurių žmonių vėlės eina po mirties į skaistyklą?*

Į skaistyklą eina po mirties vėlės tų žmonių, kurie mirė su mažomis nuodėmėmis arba neatsilyginę Dievui už atleistąsias sunkias nuodėmes.

— *Ką kenčia vėlės skaistykloje?*

Vėlės skaistykloje kenčia ugnies kančią ir didelį skausmą, kad Dievo negali matyti.

— *Kur eina vėlės iš skaistyklos?*

Vėlės iš skaistyklos eina į dangų.

— *Ar bebus po paskutinio teismo skaistykla?*

Po paskutinio teismo skaistyklos nebebus, bus tiktai dangus ir pragaras?

— *Kas yra pragaras?*

Pragaras yra vieta, kame prakeiktieji per amžius kenčia didžiausias kančias.

— *Ką Dievas skiria į pragarą?*

Dievas skiria į pragarą tuos, kurie be atgailos miršta sunkiuose nusidėjimuose.

— *Ką reiškia paskutinis Apaštalų Tikybos Išpažinimo žodis „Amen"?*

Paskutinis Apaštalų Tikybos Išpažinimo žodis „Amen" reiškia: visa, kas kalbėta Apaštalų Tikybos Išpažinime, yra tikra tiesa.

II. ANTROJI DALIS.

Apie įsakymus.

— *Ar pakanka išganymui gauti vien gerai tikėti?*

Kad gautume išganymą, nepakanka vien gerai tikėti, bet reikia dar gerai daryti, arba gerai elgtis.

— *Kur yra pasakyta, kaip mes turime elgtis?*

Kaip mes turime elgtis, yra pasakyta Dievo ir Bažnyčios įsakymuose.

— *Kuris yra visų didžiausias Dievo įsakymas?*

Visų didžiausias Dievo įsakymas yra: „Mylėk savo Viešpatį Dievą visa širdimi, visa siela, visu išmanymu, visomis jėgomis, o savo artimą — kaip pats save".

— *Kas yra mūsų artimas?*

Mūsų artimas yra kiekvienas žmogus: katalikas ir nekatalikas, lietuvis ir nelietuvis, draugas ir priešas.

Apie dešimtį Dievo įsakymų.

— *Kodėl dešimtis įsakymų vadinasi Dievo įsakymais?*

Dešimtis įsakymų vadinasi Dievo įsakymais dėl to, kad Viešpats Dievas davė juos žydams per Moizę.

— *Kuomet V. Dievas davė žydams dešimtį įsakymų?*

V. Dievas davė žydams dešimtį įsakymų, kada žydus išvedė iš Egipto vergijos.

— *Kame V. Dievas davė žydams dešimtį įsakymų?*

V. Dievas davė dešimtį įsakymų ant Sinajaus kalno.

— *Ar krikščionys turi laikyti dešimtį Dievo įsakymų?*
Dešimtį Dievo įsakymų krikščionys turi laikyti, nes V. Jėzus liepė visiems juos pildyti.

1. Apie pirmąjį Dievo įsakymą.

— *Kuris yra pirmasis Dievo įsakymas?*
Pirmasis Dievo įsakymas yra: „Neturėk kitų dievų, tiktai Mane vieną".
— *Ką draudžia V. Dievas pirmuoju įsakymu?*
Pirmuoju įsakymu V. Dievas draudžia mums tikėti į netikrus dievus.
— *Kuriomis nuodėmėmis nusidedame pirmajam įsakymui?*
Pirmajam įsakymui nusidedame šiomis nuodėmėmis: bedievybe, stabmeldybe ir burtais.
— *Kuomet nusidedame burtais?*
Burtais nusidedame, jei bijome tokių daiktų, kurie patys pakenkti negali, arba ieškome pagalbos daiktų, kurie patys jos duoti negali, kaip va: jei norime išgyti per užkalbėjimą, ateitį sužinoti nuo burtininko arba iš sapnų ir t.t.
— *Kuo mes duodame V. Dievui aukščiausią garbę?*
V. Dievui aukščiausią garbę duodame tikėjimu, viltimi, meile ir malda.
— *Ar kiekvienas tikėjimas duoda išganymą?*
Išganymą duoda ne kiekvienas tikėjimas, bet tik tikras katalikų tikėjimas, kurį įsteigė V. Jėzus.

2. Apie antrąjį Dievo įsakymą.

— *Kuris yra antrasis Dievo įsakymas?*
Antrasis Dievo įsakymas yra: „Netark savo Viešpaties Vardo be reikalo".

— *Ką mums V. Dievas draudžia antruoju įsakymu?*

Viešpats Dievas antruoju įsakymu draudžia mums niekinti Dievo vardą.

— *Kuomet niekiname Dievo vardą?*

Dievo vardą niekiname: 1. jei be pagarbos tariame Dievo vardą, 2. jei meluodami arba be reikalo prisiekiame, 3. jei neišpildome Dievui padarytų įžadų, 4. jei piktžodžiaujame Dievui.

— *Kuomet gali krikščionis prisiekti?*

Krikščionis gali prisiekti tik svarbiam reikalui ir tai vien tiesai patvirtinti.

— *Kaip nusideda tas, kas neteisingai prisiekia?*

Jei neteisingai prisiekia, sunkiai nusideda, o jo nuodėmė vadinasi kreiva priesaika.

3. Apie trečiąjį Dievo įsakymą.

— *Kuris yra trečiasis Dievo įsakymas?*

Trečiasis Dievo įsakymas yra: „Sekmadienį švęsk".

— *Kas reikia daryti šventomis dienomis?*

Šventomis dienomis reikia eiti į bažnyčią klausyti mišių, pamokslo ir melstis.

— *Kas nedera krikščioniui šventomis dienomis daryti?*

Šventomis dienomis krikščioniui nedera sunkūs darbai dirbti.

4. Apie ketvirtąjį Dievo įsakymą.

— *Kuris yra ketvirtasis Dievo įsakymas?*

Ketvirtasis Dievo įsakymas yra: „Gerbk savo tėvą ir motiną".

— *Ką Dievas liepia ketvirtuoju įsakymu?*
Ketvirtuoju įsakymu Dievas liepia tėvus mylėt ir reikale šelpti, jų klausyti ir juos gerbti.
— *Kaip reikia tėvai mylėti?*
Tėvai reikia mylėti visa širdimi ir visuomet.
— *Kaip reikia tėvų klausyti?*
Tėvų reikia klausyti greit ir visuose dalykuose.
— *Kuomet neturime tėvų klausyti?*
Tėvų neturime tada klausyti, jei liepia daryti prieš Dievo įsakymus.
— *Ką dar turime gerbti taip, kaip tėvus?*
Taip, kaip tėvus, turime dar gerbti globėjus, dvasiškius, mokytojus ir vyresniuosius.

5. Apie penktąjį Dievo įsakymą.

— *Koks yra penktasis Dievo įsakymas?*
Penktasis Dievo įsakymas yra „Neužmušk".
— *Kas draudžiama penktuoju Dievo įsakymu?*
Penktuoju Dievo įsakymu draudžiama žudyti kiekvienas žmogus.
— *Ar V. Dievas penktuoju įsakymu vien tik žudyti draudžia?*
Viešpats Dievas penktuoju įsakymu draudžia ne tik žudyti, bet ir mušti, žeisti, sveikatai kenkti, piktinti; be to, keikti ir nekęsti.
— *Ar galima priešas žudyti?*
Priešas, kurs neužpuola, žudyti negalima, bet, jam užpuolus, galima gintis.
— *Ar leista yra pačiam nusižudyti?*
Nusižudyti pačiam yra neleista, o kas žudosi, nusideda sunkia nuodėme.
— *Ar leista yra žudyti gyvuliai ir paukščiai?*

Gyvuliai ir paukščiai, reikalui esant, leista yra žudyti, bet neleista be reikalo jie kankinti.

— *Ką reiškia piktinti?*

Piktinti reiškia savo piktu pavyzdžiu gundyti artimas nusidėti.

— *Dėl ko penktasis įsakymas draudžia piktinti artimą?*

Penktasis įsakymas draudžia piktinti artimą dėl to, kad piktindamas artimą, žudo jo sielą.

6. Apie šeštąjį ir devintąjį Dievo įsakymus.

— *Kokis yra šeštasis Dievo įsakymas?*

Šeštasis Dievo įsakymas yra: „Nepaleistuvauk".

— *Kokis yra devintas Dievo įsakymas?*

Devintas Dievo įsakymas yra: „Negeisk savo artimo moteries".

— *Ką draudžia Dievas šeštuoju ir devintuoju įsakymu?*

Šeštuoju ir devintuoju įsakymu Dievas draudžia mums begėdiškai daryti, kalbėti, geisti, žiūrėti, mąstyti.

— *Kuomet begėdiškos mintys ir geiduliai nėra nuodėmė?*

Begėdiškos mintys ir geiduliai nėra nuodėmė, kai mes jų nenorime, kratomės ir stumiame nuo savęs.

— *Kas reikia daryti, kad apsigintume nuo begėdiškų minčių ir geidulių?*

Kad apsigintume nuo begėdiškų minčių ir geidulių, reikia: 1. vengti tinginiavimo; 2. prisiminti, kad Dievas visa mato ir kad Kristus dėl mūsų begėdiškų minčių buvo erškėčiais vainikuotas; 3. melsti Dievo ir Šv. Panelės pagalbos.

7. Apie sekmąjį Dievo įsakymą.

— *Kokis yra sekmasis Dievo įsakymas?*

Sekmasis Dievo įsakymas yra: „Nevok“.

— *Ką draudžia V. Dievas sekmuoju įsakymu?*

Sekmuoju įsakymu V. Dievas draudžia mums skriausti artimą turtu.

— *Kuomet skriaudžiame artimą turtu?*

Artimą skriaudžiame turtu, kai vagiame, gadiname daiktus, apgaudinėjame, nemokame skolų, savinamės rastus daiktus ir t.t.

— *Ką turime padaryti, nuskriaudę artimą turtu?*

Nuskriaudę artimą turtu, turime atlyginti skriaudą: „Nebus atleista kaltybė, kol nebus išlyginta neteisybė“.

8. Apie aštuntąjį Dievo įsakymą.

— *Kokis yra aštuntasis Dievo įsakymas?*

Aštuntasis Dievo įsakymas yra: „Nekalbėk neteisiai prieš savo artimą“.

— *Ką draudžia Dievas aštuntuoju įsakymu?*

Aštuntuoju įsakymu Dievas draudžia meluoti, apkalbinėti, šmeižti, neteisingai skųsti, neteisingai liudyti, be pamato įtarti ir svetimas paslaptis išduoti.

— *Ką turi daryti, kas artimą neteisingai apkalbėjo ar apšmeižė?*

Kas artimą neteisingai apkalbėjo ar apšmeižė, turi šmeižtą atšaukti, garbę atitaisyti ir nuostolius, jei kurie iš to buvo, atlyginti.

9. Apie dešimtąjį Dievo įsakymą.

— *Kokis yra dešimtasis įsakymas?*

Dešimtasis Dievo įsakymas yra: „Negeisk nė vieno daikto, kurs yra tavo artimo“.

— *Ką draudžia Dievas dešimtuoju įsakymu?*

Dešimtuoju įsakymu Dievas draudžia tikrai geisti svetimo turto.

Apie Bažnyčios įsakymus.

— *Kiek yra Bažnyčios įsakymų?*

Bažnyčios įsakymų yra penki.

— *Kas davė mums penkis Bažnyčios įsakymus?*

Penkis Bažnyčios įsakymus davė mums Bažnyčia, ir dėl to mes juos vadiname Bažnyčios įsakymais.

— *Kas Bažnyčiai davė valdžią leisti žmonėms įsakymus?*

Leisti žmonėms įsakymus Bažnyčiai davė valdžią Jėzus Kristus.

— *Kokis yra pirmasis Bažnyčios įsakymas?*

Pirmasis Bažnyčios įsakymas yra: „Bažnyčios įsakytas šventes švęsk; sekmadieniais ir šventėmis Mišių klausyk".

— *Ką liepia pirmasis Bažnyčios įsakymas?*

Pirmasis Bažnyčios įsakymas liepia Bažnyčios įsakytomis šventėmis Mišių klausyti, melstis ir sunkių darbų nedirbti.

— *Kas turi šventadieniais Mišių klausyti?*

Šventadieniais Mišių klausyti turi kiekvienas katalikas, kuris susilaukė septynerių metų.

— *Kas gali neiti šventadieniais Mišių klausyti?*

Šventadieniais gali neiti Mišių klausyti tik tas, kas serga, arba jei turi ligonį prižiūrėti.

— *Ar reikia šventadieniais pamokslų klausyti?*

Šventadieniais pamokslų reikia būtinai klausyti kiekvienam. „Kas iš Dievo yra, Dievo žodžių klauso", sako V. Jėzus.

— *Kokis yra antrasis Bažnyčios įsakymas?*

Antrasis Bažnyčios įsakymas yra: „Pasninkus pasninkauk“.

— *Kas turi pasninkauti?*

Pasninkauti turi kiekvienas katalikas, turįs septynerius metus.

— *Kam leista nepasninkauti?*

Nepasninkauti leista mažiems vaikams, ligonims ir tiems visiems, kurie tikrai negali pasninkauti.

— *Kokis yra trečiasis Bažnyčios įsakymas?*

Trečiasis Bažnyčios įsakymas yra: „Eik išpažinties bent vieną kartą metuose ir apie Velykas priimk Švenčiausiąjį Sakramentą“.

— *Kuomet vaikai turi pradėti eiti išpažinties ir šv. Komuniją imti?*

Išpažinties eiti ir šv. Komuniją imti vaikai turi pradėti tada, kai ateina į protą, vadinasi, apie septintus metus savo amžiaus.

— *Kaip baudžia Bažnyčia tuos, kurie neina išpažinties ir neima Komunijos nė vieno karto metuose?*

Tuos, kurie neina išpažinties ir neima šv. Komunijos nė vieno karto metuose, Bažnyčia baudžia tuoj jiems numirus: neima jų į kapus laidoti ir netaiso iškilmingų pamaldų už jų vėles.

— *Ar turi geras katalikas pasitenkinti vieną kartą metuose atlikęs išpažintį ir priėmęs šv. Komuniją?*

Geras katalikas neturi pasitenkinti vieną kartą metuose atlikęs išpažintį ir priėmęs šv. Komuniją, o turi eiti išpažinties ir imti Komuniją kiek galima dažniau.

— *Kokis yra ketvirtasis Bažnyčios įsakymas?*

Ketvirtasis Bažnyčios įsakymas yra: „Draudžiamomis dienomis vestuvių su triukšmingu pasilinksminimu nekelk".

— *Kada Bažnyčia draudžia pasilinksminimus kelti?*

Bažnyčia draudžia pasilinksminimus kelti per Adventą, per Gavėnę, šventomis dienomis pamaldų laiku.

— *Kokis yra penktasis Bažnyčios įsakymas?*

Penktasis Bažnyčios įsakymas yra: „Savo bažnyčią ir jos tarnus laikyti padėk".

— *Kaip galima šelpti savo bažnyčią?*

Savo bažnyčią šelpti galima šiaip: atlikti bažnyčiai reikalingus darbus, duoti bažnyčios ir jos tarnų reikalams aprūpinti aukų, saugoti bažnyčios turtus ir t.t.

Apie nuodėmes.

— *Kas yra nuodėmė?*

Nuodėmė yra nepildymas laisva valia Dievo ar Bažnyčios įsakymų.

— *Kada nepildymas Dievo ar Bažnyčios įsakymų nėra laisva valia?*

Nepildymas Dievo ar Bažnyčios įsakymų nėra laisva valia, kai nepildydami nenumanome, kad tai uždrausta.

— *Keleriopų yra nuodėmių?*

Nuodėmių yra dvejopų: gimtoji ir daromoji.

— *Kas yra gimtoji nuodėmė?*

Gimtoji nuodėmė yra toji, su kuria visi mes gimstame, kurią paveldėjome nuo Pirmųjų Tėvų.

— *Kokis Sakramentas atleidžia mums gimtąją nuodėmę?*

— Gimtąją nuodėmę atleidžia mums šv. Krikštas.

— *Kas yra daromoji nuodėmė?*

Daromoji nuodėmė yra toji, kuria mes patys nusidedame.

— *Kokiais būdais nusidedame ta nuodėme?*

Ta nuodėme nusidedame: 1. mintimis, 2. žodžiu, 3. darbu, 4. apleidimu.

— *Ar daromosios nuodėmės yra visos lygios?*

Daromosios nuodėmės yra ne visos lygios: vienos yra mirtinos, kitos mažos.

— *Kas yra mirtinoji nuodėmė?*

Mirtinoji nuodėmė yra neišpildymas Dievo ar Bažnyčios įsakymų dideliuose daiktuose ir visai laisva valia.

— *Kaip V. Dievas baudžia už mirtinas nuodėmes?*

V. Dievas už mirtinas nuodėmes baudžia pragaru.

— *Kas yra mažoji nuodėmė?*

Mažoji nuodėmė yra peržengimas Dievo ir Bažnyčios įsakymų mažuose daiktuose arba dideliuose, bet ne visai laisva valia.

— *Kaip Dievas baudžia už mažąsias nuodėmes?*

Už mažąsias nuodėmes Dievas baudžia mus ant žemės vargais, o po mirties skaistyklos kančiomis.

III. TREČIOJI DALIS.

Apie šv. Sakramentus.

— *Ką vadiname Dievo malone?*

Dievo malone vadiname ar Dievo dovaną, ar Dievo pagalbą, kurią mums Dievas duoda, kad mes šventi būtume ir Jo valią išpildytume.

— *Kaip gauname Dievo malones?*

Dievo malones gauname per šv. Sakramentus ir maldą.

— *Kas yra šv. Sakramentai?*

Šv. Sakramentai yra regimieji ženklai, Kristaus įstatyti, kurie mums teikia Dievo malonių.

— *Kuriam tikslui V. Jėzus įsteigė šv. Sakramentus?*

V. Jėzus įsteigė šv. Sakramentus mūsų išganymui.

— *Kiek yra Sakramentų?*

Sakramentų yra septyni.

— *Kaip skirstomi Sakramentai?*

Sakramentai skirstomi į Sakramentus mirusiųjų ir gyvųjų.

— *Kurie Sakramentai yra mirusiųjų?*

Mirusiųjų Sakramentai yra Krikštas ir Atgaila.

— *Kodėl Krikštas ir Atgaila vadinasi mirusiųjų Sakramentai?*

Krikštas ir Atgaila vadinasi mirusiųjų Sakramentai dėl to, kad jie skiriami tiems, kurie turi mirštamųjų nuodėmių, taigi, mirę dangaus gyvenimui.

— *Ką mums duoda mirusiųjų Sakramentai?*

Mirusiųjų Sakramentai duoda mums pašvenčiamąją Dievo malonę, kuri padaro mus šventus, Dievui malonius vaikus.

— *Kurie yra gyvųjų Sakramentai?*

Gyvųjų Sakramentai yra: Sutvirtinimas, Švenčiausias Sakramentas, Paskutinis Patepimas, Kunigystė, Moterystė.

— *Kodėl kai kurie Sakramentai vadinasi gyvųjų Sakramentai?*

Kai kurie Sakramentai vadinasi gyvųjų Sakramentai dėl to, kad jie reikia imti pašvenčiamoje malonėje.

— *Ką mums duoda gyvųjų Sakramentai?*

Gyvųjų Sakramentai padaugina mumyse pašvenčiamąją Dievo malonę ir suteikia pašalpos gerai gyventi.

— *Kiek kartų galima imti Sakramentai?*

Sakramentai galima imti kai kurie tik vieną kartą gyvenime, kai kurie — daug kartų.

— *Kaip vadinasi Sakramentai, kurie galima tik vieną kartą imti?*

Sakramentai, kurie galima tik vieną kartą imti, vadinami nekartojami Sakramentai.

— *Kurie Sakramentai yra nekartojamieji?*

Nekartojamieji Sakramentai yra: 1. Krikštas, 2. Sutvirtinimas, 3. Kunigystė.

— *Dėl ko nekartojamųjų Sakramentų negalima daugiau kaip vieną kartą imti?*

Nekartojamųjų Sakramentų negalima daugiau kaip vieną kartą imti, nes jie įspaudžia sielon neišdildomą žymę.

— *Kaip vadinasi Sakramentai, kurie galima daugiau kaip kartą gyvenime imti?*

Sakramentai, kurie galima daugiau kartų imti, vadinasi kartojami Sakramentai.

— *Kurie Sakramentai yra kartojamieji?*

Kartojamieji Sakramentai yra šie: 1. Švenčiausias Sakramentas, 2. Atgaila, 3. Paskutinis Patepimas. 4. Moterystė.

1. Apie šv. Krikštą.

— *Kuris Sakramentas yra žmonėms pirmiausias ir reikalingiausias?*

Pirmiausias ir reikalingiausias žmonėms Sakramentas yra šv. Krikštas.

— *Kodėl šv. Krikštas yra pirmiausias Sakramentas?*

Šv. Krikštas yra pirmiausias Sakramentas, nes prieš šv. Krikštą negalima imti kitų Sakramentų.

— *Kodėl šv. Krikštas yra reikalingiausias Sakramentas?*

Šv. Krikštas yra reikalingiausias Sakramentas, nes be šv. Krikšto niekas negali būti išganytas.

— *Kaip šv. Krikštas yra duodamas?*

Šv. Krikštas yra taip duodamas: kunigas pila ant galvos žmogui vandenį, sakydamas: „Aš tave krikštiju Vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios“.

— *Ką mums duoda šv. Krikštas?*

Šv. Krikštas panaikina mumyse gimtąją nuodėmę ir visas ligi Krikšto nusidėtas nuodėmes; be to, suteikia pašvenčiamąją Dievo malonę?

— *Kuo mus padaro šv. Krikštas?*

Šv. Krikštas padaro mus Dievo vaikais ir Kristaus mokiniais, arba krikščionimis.

— *Kas gali krikštyti?*

Krikštyti gali vyskupai, kunigai, o reikale, kiekvienas žmogus.

2. Apie sutvirtinimą.

— *Ką mums duoda Sutvirtinimo Sakramentas?*
Sutvirtinimo Sakramentas duoda mums šv. Dvasios dovanų pilnumą ir sutvirtina mus šv. Tikėjime.

— *Kas duoda Sutvirtinimo Sakramentą?*
Sutvirtinimo Sakramentą duoda vyskupas.

— *Kaip duodamas yra Sutvirtinimo Sakramentas?*
Sutvirtinimo Sakramentas yra taip duodamas. vyskupas deda krikščioniui ranką ant galvos, tepa jam kaktą šv. Krizma ir sako: „Ženklinu tave kryžiaus ženklu ir tvirtinu išganymo Krizma Vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Šv. Dvasios“.

— *Kas reikia daryti, norint imti Sutvirtinimo Sakramentą?*

Norint imti Sutvirtinimo Sakramentą, reikia: 1. vyriausios tikėjimo tiesos žinoti, 2. nusivalyti mirštamųjų nuodėmių ir 3. melsti Šventosios Dvasios dovanų.

3. Apie Švenčiausiąjį Altoriaus Sakramentą.

— *Kas yra Švenčiausias Altoriaus Sakramentas?*
Švenčiausias Altoriaus Sakramentas yra tikras V. Jėzaus Kūnas ir Kraujas duonos ir vyno pavidale.

— *Kada V. Jėzus įsteigė Švenč. Sakramentą?*
V. Jėzus įsteigė Švenčiausią Sakramentą Didįjį Ketvirtadienį per Paskutinę Vakarienę.

— *Kaip V. Jėzus įsteigė Švenč. Sakramentą?*
Šv. Sakramentą V. Jėzus įsteigė taip: paėmė duonos, palaimino, laužė ir davė Apaštalams, sakydamas: „Imkite ir valgykite, nes tai yra Mano Kūnas“, paskui, paėmęs vyno taurę, palaimino ir davė

Apaštalams, sakydamas: „Gerkite iš jos visi, nes tai yra Mano Kraujas. Tai darykite Mano atminimui".

— *Kas yra Švenčiausiame Sakramente?*

Šv. Sakramente yra patsai V. Jėzus.

— *Kodėl neregime V. Jėzaus Šv. Sakramente?*

V. Jėzaus Šv. Sakramente neregime, nes Jisai yra tenai pasislėpęs duonos ir vyno pavidale.

— *Kas reikia daryti, norint imti Šv. Sakramentą, arba Šv. Komuniją?*

Norint imti Šv. Sakramentą, reikia tinkamai prisirengti kūnu ir siela.

— *Kaip reikia prisirengti kūnu, einant Šv. Sakramento imti?*

Einant Šv. Sakramento imti, reikia kūnu prisirengti taip: nuo vidurnakčio nieko nevalgyti ir padoriai apsitaisyti.

— *Kaip reikia prisirengti siela, einant imti Šv. Sakramento?*

Einant imti Šv. Sakramento, siela reikia prisirengti taip: nusivalyti per išpažintį bent mirštamųjų nuodėmių ir karštai pasimelsti.

— *Kas reikia kalbėti, kaip kunigas prieš dalijimą Šv. Komunijos rodo žmonėms Šv. Sakramentą?*

Kai kunigas prieš dalijimą Šv. Komunijos rodo žmonėms Šv. Sakramentą, reikia sakyti: „Viešpatie, nesu vertas, kad įeitum į mano širdį, bet tark žodį, o bus išganyta mano siela".

— *Kaip reikia laikytis, imant Šv. Sakramentą?*

Imant Šv. Sakramentą, reikia pamaldžiai atsiklaupti, rankos kryžium sudėti, galva pakelti, akys nuleisti, lūpos pražioti.

— *Kaip reikia laikytis, priėmus Šv. Sakramentą?*

Priėmus Šv. Sakramentą, reikia atsitraukti pamaldžiai nuo Dievo stalo ir pasimelsti bent 15 min.

— *Ką mums suteikia Šv. Komunija?*

Šv. Komunija suteikia mums vienybę su V. Jėzumi ir padaugina mumyse Dievo malonių.

— *Kokia nuodėme nusideda tas, kas ima Šv. Komuniją sunkioje nuodėmėje?*

Kas ima Šv. Komuniją sunkioje nuodėmėje, nusideda labai sunkia nuodėme, vadinama šventvagyste.

— *Kokia maldele katalikai Švenčiausią Sakramentą dažniausiai garbina?*

Švenčiausią Sakramentą katalikai dažniausiai garbina šia maldele: „Garbiname Švenčiausiąjį Sakramentą, Jėzaus Kristaus, mūsų Viešpaties, tikrąjį kūną ir kraują dabar ir visados ir per amžius. Amen".

Apie šv. Mišias.

— *Kas yra šv. Mišios?*

Šv. Mišios yra nekruvina Naujojo Įstatymo auka, kurioje V. Jėzus, pasislėpęs duonos ir vyno pavidaluose, aukoja save Dievui per kunigo rankas.

— *Kokią V. Jėzaus auką primena ir pakartoja šv. Mišios?*

Šv. Mišios primena ir pakartoja kruviną V. Jėzaus auką ant kryžiaus.

— *Kuomet įsteigė V. Jėzus šv. Mišias?*

Šv. Mišias V. Jėzus įsteigė per Paskutinę Vakarienę.

— *Kas aukoja Dievui šv. Mišias?*

Šv. Mišias aukoja Dievui regimu būdu kunigas, o neregimu — V. Jėzus.

— *Kas reikia daryti per šv. Mišias?*

Per šv. Mišias reikia dievobaimingai laikytis, melstis ir mąstyti apie V. Jėzaus kančią.

4. Apie Atgailą.

— *Kam V. Jėzus davė valdžią nuodėmes atleisti?*

Valdžią nuodėmėms atleisti V. Jėzus davė Apaštalams ir jųjų įpėdiniams: vyskupams ir kunigams.

— *Kuomet vyskupai ir kunigai naudojasi valdžia nuodėmėms atleisti?*

Vyskupai ir kunigai valdžia nuodėmėms atleisti naudojasi, duodami žmonėms atgailos Sakramentą.

— *Kaip yra duodamas Atgailos Sakramentas?*

Atgailos Sakramentas yra duodamas taip: žmogus su gailesčiu išpažįsta savo nuodėmes kunigui, o kunigas duoda išrišimą.

— *Kurioms nuodėmėms atleisti įsteigtas Atgailos Sakramentas?*

Atgailos Sakramentas įsteigtas atleisti nuodėmėms, po krikšto nusidėtoms.

— *Kuriems žmonėms būtinai reikalingas Atgailos Sakramentas?*

Atgailos Sakramentas būtinai reikalingas žmonėms, kurie turi sunkių nuodėmių.

— *Ar kiekviena nuodėmė per Atgailos Sakramentą gali būti atleista?*

Per Atgailos Sakramentą gali būti atleista kiekviena nuodėmė, net ir sunkiausia.

— *Kas reikia daryti, kad Atgailos Sakramentas gerai būtų priimtas?*

Kad Atgailos Sakramentas gerai būtų priimtas, reikia: 1. atsiminti savo nuodėmės, 2. už nuodėmes gailėtis, 3. tvirtai pasižadėti nebenusidėti, 4. nuodėmės išpažinti, 5. už nuodėmes atsilyginti.

Apie penkias Atgailos dalis.

a) Nuodėmių atsiminimas.

— *Ką reiškia nuodėmės atsiminti?*

Nuodėmės atsiminti reiškia prisiminti visa, ką mes pikta padarėm.

— *Kaip reikia daryti nuodėmių atsiminimas?*

Nuodėmių atsiminimas reikia daryti taip: pasitraukti kur į pašalį, paprašyti Šv. Dvasios apšvietimo, peržiūrėti iš eilės Dievo ir Bažnyčios įsakymus ir savo stovio priedermes.

— *Kuriais žodžiais galima paprašyti Šv. Dvasios apšvietimo?*

Šv. Dvasios apšvietimo galima paprašyti šiais žodžiais: „Ateik Šv. Dvasia, apšviesk man protą, kad pažinčiau ir atminčiau visas savo nuodėmes".

— *Ar gana Atgailos Sakramentui atsiminti tiktai padarytos nuodėmės?*

Atgailos Sakramentui ne gana atsiminti tiktai padarytos nuodėmės, bet dar reikia suskaitliuoti, kiek kartų sunkios nuodėmės padaryta.

— *Kas reikia daryti, jei negalima tikras nuodėmių skaitlius atsiminti?*

Jei negalima tikras nuodėmių skaitlius atsiminti, reikia apskaitliuoti, kiek kartų, maždaug, nuodėmė nusidėta per dieną, savaitę, mėnesį.

— *Kurios nuodėmės aplinkybės reikia atsiminti?*

Nuodėmių aplinkybės reikia tik tokios atsiminti, kurios padidina nuodėmių skaitlių arba atmaino jų sunkumą.

— *Kuomet aplinkybės padidina nuodėmių skaitlių?*

Aplinkybės padidina nuodėmių skaitlių tada, kai įžeidžia naują Dievo ir Bažnyčios įsakymą, pav., kas vagia bažnyčioje, įžeidžia du įsakymu — septintąjį ir antrąjį, nes ima svetimą daiktą ir negerbia šventos vietos.

b) Gailestis už nuodėmes.

— *Kas reikia daryti nuodėmes atsiminus?*

Atsiminus nuodėmes, reikia už jas gailėtis.

— *Ką jaučiame savo širdyje, kai gailimės už nuodėmes?*

Kai gailimės už nuodėmes, jaučiame savo širdyje nuodėmių pasibiaurėjimą ir skausmą su nuliūdimu, kad geriausią Dievą įrūstinome ir Jo bausmę užsitraukėme.

— *Kuriais žodžiais galima išreikšti gailestis už nuodėmes?*

Gailestis už nuodėmes galima išreikšti šiais žodžiais: „Dieve, gailiuos už nuodėmes dėl to, kad aš jomis Tave, geriausią savo Tėvą, įžeidžiau, dangaus nustojau, pragarą pelniau“.

— *Ar būtinai reikia gailėtis už nuodėmes?*

Už nuodėmes reikia būtinai gailėtis, nes kitaip Dievas nuodėmių neatleidžia.

— *Koks turi būti gailestis už nuodėmes?*

Gailestis už nuodėmes turi būti: 1) tikras, 2) aukščiausias, 3) visuotinas, 4) antprigimtinis.

— *Kuomet gailestis yra tikras?*

Gailestis yra tikras, kai gailimės ne vien žodžiais, bet ir širdimi.

— *Kuomet gailestis yra aukščiausias?*

Gailestis esti aukščiausias, kai taip gailimės už nuodėmes, jog geriau visa išsižadėtume, nekaip Dievą kitą kartą užrūstintume.

— *Kuomet gailestis yra visuotinis?*

Visuotinis gailestis yra, kai gailimės ne už vieną kitą nuodėmę, bet už visas.

— *Kuomet gailestis yra antprigimtinis?*

Antprigimtinis, kai gailimės už nuodėmes ne iš atžvilgio į dangaus gyvenimą, bet kad Dievą įrūstinome.

— *Ar gailestis už nuodėmes iš atžvilgio į žemės gyvenimą yra nuodėmė?*

Gailestis už nuodėmes iš atžvilgio į žemės gyvenimą nėra nuodėmė, tik neturi pas Dievą vertės.

— *Keleriopas esti gailestis?*

Gailestis esti dvejopas: tobulas ir netobulas.

— *Kuomet esti gailestis tobulas?*

Gailestis tobulas esti, kai gailimės už nuodėmes dėl to, kad Dievą mylime.

— *Kuomet gailestis netobulas?*

Gailestis netobulas, kai gailimės už nuodėmes dėl to, kad per jas nustojome dangaus, o užsitarnavome pragarą.

— *Kuris gailestis reikia žadinti, einant prie Atgailos Sakramento?*

Einant prie Atgailos Sakramento, reikia žadinti tobulasis gailestis.

— *Kuomet būtinai reikia sužadinti tobulasis gailestis?*

Tobulasis gailestis reikia būtinai sužadinti, kai mirštame ir negalime išpažinties atlikti.

— *Kuriais žodžiais galima išreikšti tobulasis gailestis?*

Tobulasis gailestis galima išreikšti tais žodžiais: „Dieve! gailiuos už nuodėmes dėl to, kad aš Tave visa širdimi myliu“!

c) Pasižadėjimas nebenusidėti.

— *Kas yra pasižadėjimas nebenusidėti?*

Pasižadėjimas nebenusidėti yra tvirta valia pasitaisyti ir saugotis nuodėmių.

— *Kas turi tvirtos valios pasitaisyti?*

Tas turi tvirtos valios pasitaisyti, kas yra pasiryžęs greičiau visa išsižadėti, negu Dievą įrūstinti.

— *Ar reikia turėti tvirtos valios saugotis priežasčių, kurios gundo nusidėti?*

Reikia būtinai tvirtos valios saugotis priežasčių, kurios gundo nusidėti, nes kitaip tikrai nenorėtume pasitaisyti, ir Atgailos Sakramentas būtų šventvagiškai priimtas.

č) Nuodėmių išpažinimas.

— *Kas yra išpažintis?*

Išpažintis yra pasakymas su gailesiu savo nuodėmių kunigui atleidimui gauti.

— *Kurios nuodėmės būtinai reikia išpažinti?*

Būtinai reikia išpažinti tik mirtinos nuodėmės ir jų skaitlius.

— *Kas įsteigė išpažintį?*

Išpažintį įsteigė V. Jėzus.

— *Kas yra kalbma prieš pradedant išpažintį?*

Prieš pradedant išpažintį yra kalbama visuotina išpažintis.

— *Kaip reikia pradėti išpažintis?*

Išpažintis reikia pradėti taip: kunigui žegnojant, persižegnoti, pasakyti: „Garbė Jėzui Kristui. Išpažinties buvau... Dievui nusidėjau šiomis nuodėmėmis (čia sakyti visos nuodėmės)“.

— *Kas reikia sakyti, išpažinus nuodėmes?*

Išpažinus nuodėmes, reikia sakyti: „Daugiau neatsimenu, už visas nuodėmes tikrai gailiuosi, žadu pasitaisyti".

— *Kaip reikia klausyti kunigo pamokymo per išpažintį?*

Kunigo pamokymo per išpažintį reikia klausyti atsidėjusiam ir dievobaimingai, nes tai Kristaus vietininko pamokymas.

— *Kaip reikia laikytis, kunigui duodant išrišimą?*

Kunigui duodant išrišimą, reikia atsiklaupti, muštis krūtinėn ir kalbėti Gailesčio Aktas: O mano Dieve, širdingai gailiuosi užrūstinęs Tave, kuris esi taip geras ir vertas mano didžiausios meilės. Tvirtai prižadu Tavo šventos malonės pagalba, daugiaus Tavęs neberūstinti. Amen.

— *Kas reikia daryti, kunigui po išrišimo subarškinus į klausyklą?*

Kunigui po išrišimo subarškinus į klausyklą, reikia pasitraukti kur į pašalį, padėkoti Dievui už nuodėmių atleidimą ir prašyti Dievo malonių pasitaisyti.

— *Kas reikia daryti, užmiršus pasakyti nuodėmę per išpažintį?*

Užmiršus per išpažintį pasakyti nuodėmę, reikia ją pasakyti per kitą išpažintį.

— *Kuomet esti šventvagiška arba bloga išpažintis?*

Šventvagiška arba bloga išpažintis esti, kai 1. nesąžiningai suskaitliuojame mirštamąsias nuodėmes, 2. kai nesigailime tikrai už nuodėmes, 3. kai nemanome tikrai pasitaisyti, 4. kai paslepiame per išpažintį mirštamąją nuodėmę, 5. kai nemanome tikrai atsilyginti už nuodėmes kunigo nurodymais.

— *Kaip reikia atitaisyti šventvagiška išpažintis?*

Šventvagiška išpažintis reikia atitaisyti taip: nueiti iš naujo išpažinties ir pasakyti: 1. kurią nuodėmę slėpei, 2. per kiek išpažinčių,. 3. kiek kartų ėmei po tokios išpažinties Komuniją, 4. visas nuodėmes, padarytąsias nuo paskutinės geros išpažinties.

d) Atsilyginimas.

— *Ką reiškia atsilyginti už nuodėmes?*

Atsilyginti už nuodėmes reiškia išpildyti visa, ką kunigas per išpažintį yra liepęs padaryti.

— *Kam kunigas liepia atsilyginti už nuodėmes?*

Kunigas liepia atsilyginti už nuodėmes Dievui ir žmonėms.

— *Kaip ir kuomet reikia kunigo įsakytas atsilyginimas atlikti?*

Kunigo įsakytas atsilyginimas reikia taip ir tada atlikti, kaip ir kada kunigas liepė.

5. Apie Paskutinį Patepimą.

— *Kaip kunigas duoda Paskutinį Patepimą?*

Kunigas Paskutinį Patepimą duoda taip: tepa šv. aliejumi ligoniui akis, ausis, šnerves, lūpas, rankas, kojas ir prašo, kad Dievas atleistų nuodėmes, kurias ligonis nusidėjo.

— *Ką paskutinis Patepimas duoda ligoniui?*

Paskutinis Patepimas duoda ligoniui šias malones: 1. atleidžia neišpažintas dėl negalėjimo nuodėmes, 2. sustiprina pagundoms pergalėti, 3. sumažina laikiną bausmę už nuodėmes, 4. palengvina kūno kentėjimus, o kartais ir visai padeda išgyti.

— *Kas gali imti paskutinį Patepimą?*

Paskutinį Patepimą gali imti kiekvienas katalikas, kurs atėjęs į protą sunkiai serga.

— *Kiek kartų Paskutinis Patepimas galima imti?*

Paskutinis Patepimas galima tiek kartų imti, kiek kartų žmogus iš naujo sunkiai serga.

— *Ar begalima toje pat ligoje pakartoti Paskutinis Patepimas?*

Toje pat ligoje Paskutinis Patepimas kartoti nebegalima, leista tai daryti tik ligoniui, kuris pasveikęs vėl pavojingai suserga.

6. Apie Kunigystę.

— *Kaip duodamas Kunigystės Sakramentas?*

Kunigystės Sakramentas duodamas taip: vyskupas deda krikščioniui rankas ant galvos ir sako tam tikrus įstatytus žodžius.

— *Ką Kunigystės Sakramentas duoda?*

Kunigystės Sakramentas duoda valdžią Mišias laikyti, Sakramentus duoti, žmones mokyti ir juos laiminti.

— *Kas gali duoti Kunigystės Sakramentą?*

Kunigystės Sakramentą gali duoti vyskupai.

— *Ar gali kunigas nustoti savo Kunigystės?*

Kunigas negali nustoti savo Kunigystės, nes Kunigystė įspaudžia neišdildomą žymę.

7. Apie Moterystę.

— *Kaip įvyksta Moterystės Sakramentas?*

Moterystės Sakramentas įvyksta tokiu būdu: vyras ir moteriškė ateina į bažnyčią ir pasižada prieš kunigą visą gyvenimą ištikimi vienas kitam būti, drauge gyventi ir vaikus dorai auklėti, o V. Dievas suteikia jiems reikalingų tam malonių.

— *Kas įsteigė Moterystę ir padarė ją Sakramentu?*

Moterystę įsteigė V. Dievas Rojuje, duodamas Adomui Ievą žmona, o Sakramentu padarė V. Jėzus, pridėdamas reikalingas Moterystei malones.

IV. KETVIRTOJI DALIS.

Apie maldą.

— *Kas yra melstis?*

Melstis yra kelti mintys ir jausmai į Dievą.

— *Ką žmogus daro, pakėlęs maldoje mintį ir jausmus į Dievą?*

Žmogus, pakėlęs maldoje mintį ir jausmus į Dievą: 1. gėrisi Dievo tobulybėmis, 2. dėkoja už malones, 3. atsiprašo už padarytas nuodėmes, 4. prašo naujų malonių.

— *Ar reikia melstis?*

Melstis reikia, nes malda duoda garbę Dievui, o mums teikia reikalingų išganymui malonių. „Prašykite ir gausite“, sako V. Jėzus.

— *Ko galima Dievo išprašyti?*

Dievo išprašyti galima visa, kas yra gera ir dora, o ypač Dievo malonių.

— *Ar leista prašyti Dievo, kas pikta ir nedora?*

Kas pikta ir nedora, Dievo prašyti neleista, nes tai būtų prašyti, kad ir pats Dievas negerai darytų.

— *Kaip turime melstis?*

Melstis turime atsidėję, nuolankiai, su pasitikėjimu ir patvariai.

Apie Viešpaties maldą.

— *Kuri malda yra kilniausia ir galingiausia?*

Kilniausia ir galingiausia yra Viešpaties malda, arba „Tėve mūsų“.

— *Dėl ko „Tėve mūsų...“ vadinasi Viešpaties malda?*

„Tėve mūsų“ vadinasi Viešpaties malda, nes pats Jėzus Kristus jos mus išmokė.

— *Kiek dalių turi Viešpaties malda?*

Viešpaties malda turi įžangą ir 7 meldimus.

— *Kaip skamba Viešpaties maldos įžanga?*

Viešpaties maldos įžanga skamba taip: „Tėve mūsų, kurs esi danguje“!

— *Ką primena mums Viešpaties maldos įžanga?*

Viešpaties maldos įžanga primena mums, kad Dievas yra mūsų geriausias Tėvas danguje.

— *Ko meldžiame, sakydami: „Teesie šventas Tavo vardas“?*

Sakydami: „Teesie šventas Tavo Vardas“, meldžiame, kad visi žmonės Viešpatį Dievą pažintų, pamylėtų ir Jį garbintų.

— *Ko meldžiame, sakydami:* „Teateinie Tavo karalystė“?

Sakydami: „Teateinie Tavo karalystė“, meldžiame, kad V. Dievas žmonėms viešpatautų ir vestų mus dangun.

— *Ko meldžiame, sakydami: „Teesie Tavo valia, kaip danguje, taip ir ant žemės?*

Sakydami: „Teesie Tavo valia, kaip danguje, taip ir ant žemės, meldžiame, kad žmonės Dievo valią taip gerai pildytų čia ant žemės, kaip šventieji pildo ją danguje.

— *Ko meldžiame, sakydami: „Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien“?*

Sakydami: „Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien“, meldžiame, kad V. Dievas duotų mums visa, kas reikalinga sielos ir kūno gyvenimui.

— *Ko meldžiame, sakydami: „Atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams"?*

Sakydami: „Atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams", meldžiame atleisti mums mūsų nuodėmes ir bausmę už jas, kaip mes atleidžiame tiems, kas mums nusikalto.

— *Ko meldžiame, sakydami: „Nevesk mus į pagundą"?*

Sakydami: „Nevesk mus į pagundą", meldžiame Viešpaties Dievo saugoti nuo visa, kas galėtų mus sugundyti nusidėti.

— *Ko meldžiame, sakydami: „Bet gelbėk mus nuo pikta"?*

Sakydami: „Bet gelbėk mus nuo pikta" meldžiame Dievo ginti mus nuo visa, kas sielai ir kūnui pikta.

— *Ką reiškia žodis „Amen" Viešpaties maldos pabaigoje?*

Žodis „Amen" Viešpaties maldos pabaigoje reiškia: „Teesie taip, kaip esu meldęs".

Apie Angelo Pasveikinimą.

— *Dėl ko „Sveika Marija" vadinasi Angelo pasveikinimas?*

„Sveika Marija" vadinasi Angelo pasveikinimas dėl to, kad prasideda žodžiais, kuriais Angelas Gabrielius pasveikino Mariją.

— *Kiek dalių yra Angelo pasveikinimo?*

Angelo Pasveikinimo yra trys dalys: 1. Angelo žodžiai: „Sveika Marija, malonės pilnoji! Viešpats su Tavimi", 2. šv. Elžbietos žodžiai: „Tu pagarbinta tarp moterų ir pagarbintas tavo įsčios vaisius" ir 3.

Bažnyčios pridėti žodžiai: „Jėzus, Šventoji Marija, Dievo Motina, melsk už mus nusidėjėlius dabar ir mūsų mirties valandoje. Amen“.

— *Ar yra dar daugiau maldų be „Tėve mūsų“ ir „Sveika Marija“?*

Be „Tėve mūsų“ ir „Sveika Marija“ yra dar daugiau maldų, kaip va: „Tikiu į Dievą Tėvą“, „Garbė Dievui“, „Viešpaties Angelas“, maldos į Angelą Sargą, prieš valgant, pavalgius ir t.t.

— *Kas reikia kalbėti, jei yra liepta treji, penkeri ir daugiau poterių sukalbėti?*

Jei yra liepta treji, penkeri ir t.t. poteriai sukalbėti, reikia kalbėti „Tėve mūsų“, „Sveika Marija“, „Garbė Dievui“ — tiek kartų, kiek liepta poterių, o baigiant pridėti vieną „Tikiu į Dievą Tėvą“.

— *Kaip krikščionis baigia savo maldas?*

Krikščionis baigia savo maldas kryžiaus ženklu, arba žegnodamasis: „Vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios. Amen“.

Turinys.

Poteriai.

Katekizmas.

I. Pirmoji dalis.

Apie tikėjimą.

II. Antroji dalis.

III. Trečioji dalis.

IV. Ketvirtoji dalis.

Paulinkienas Povilas